

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ЗБАЛАНСОВАНИЙ РОЗВИТОК АГРОЕКОСИСТЕМ УКРАЇНИ:
СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД ТА ІННОВАЦІЇ**

Матеріали
III Всеукраїнської науково-практичної конференції
21 листопада 2019 року

Полтава 2019

УДК 631.95

3 – 41

Збалансований розвиток агроєкосистем України: сучасний погляд та інновації : матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 21 листопада 2019 р.). Полтава: ПДАА, 2019. 196 с.

Міністерство освіти і науки України, Державна наукова установа «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» (УкрІНТЕІ), Посвідчення № 583 від 29 жовтня 2019 р. (III Всеукраїнська науково-практична конференція «Збалансований розвиток агроєкосистем України: сучасний погляд та інновації»)

У збірнику представлені матеріали, присвячені сучасним проблемам розвитку агроєкосистем України, впровадженню новітніх екологічно збалансованих технологій у сільському господарстві. Матеріали призначені для наукових співробітників, викладачів, студентів й аспірантів вищих навчальних закладів, керівників і спеціалістів сільськогосподарських підприємств різних форм власності, працівників державного управління, освіти та місцевого самоврядування, всіх, кому небайдужі проблеми збалансованого розвитку агроєкосистем України.

ПРОГРАМНИЙ КОМІТЕТ

Аранчій В.І. – голова, ректор ПДАА, кандидат екон. наук, професор;

Грицан Ю.І. – проректор з наукової роботи ДДАЕУ, доктор біол. наук, професор (заступник голови);

Горб О.О. – проректор з науково-педагогічної, наукової роботи, кандидат с.-г. наук, доцент (заступник голови);

Писаренко П.В. – перший проректор ПДАА, доктор с.-г. наук, професор;

Крамарьов С.М. – завідувач кафедри агрохімії ДДАЕУ, доктор с.-г. наук, професор;

Цилюрик О.І. – завідувач кафедри рослинництва ДДАЕУ, доктор с.-г. наук, професор;

Ткаліч Ю.І. – завідувач кафедри загального землеробства та ґрунтознавства ДДАЕУ, доктор с.-г. наук, професор;

Ярчук І.І. – професор кафедри агрохімії ДДАЕУ, доктор с.-г. наук, професор;

Маренич М.М. – декан факультету агротехнологій та екології ПДАА, кандидат с.-г. наук, доцент;

Міщенко О.В. – завідувач кафедри землеробства і агрохімії ім. В.І. Сазанова ПДАА, кандидат с.-г. наук, доцент;

Поспелов С.В. – професор кафедри землеробства і агрохімії ім. В.І. Сазанова ПДАА, кандидат с.-г. наук, доцент;

Гангур В.В. – професор кафедри землеробства і агрохімії ім. В.І. Сазанова ПДАА, кандидат с.-г. наук, ст.н.с.;

Дробітько А.В. – декан факультету агротехнологій МНАУ, кандидат с.-г. наук, доцент;

Гамаюнова В.В. – завідувач кафедри землеробства, геодезії та землеустрою МНАУ, доктор с.-г. наук, професор;

Федорчук М.І. – професор кафедри рослинництва та садово-паркового господарства МНАУ, доктор с.-г. наук, професор.

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Гордєєва О.Ф. – доцент кафедри землеробства і агрохімії ім. В.І. Сазанова ПДАА, кандидат с.-г. наук (відповідальний секретар);

Ласло О.О. – доцент кафедри землеробства і агрохімії ім. В.І. Сазанова ПДАА, кандидат с.-г. наук, доцент;

Тараненко С.В. – доцент кафедри землеробства і агрохімії ім. В.І. Сазанова ПДАА, кандидат с.-г. наук, доцент;

Біленко О.П. – ст. викладач кафедри землеробства і агрохімії ім. В.І. Сазанова ПДАА, кандидат с.-г. наук;

Пашова В.Т. – доцент кафедри агрохімії ДДАЕУ, кандидат с.-г. наук, доцент;

Бандура Л.П. – доцент кафедри агрохімії ДДАЕУ, кандидат с.-г. наук, доцент;

Манушкіна Т.М. – доцент кафедри землеробства, геодезії та землеустрою МНАУ, кандидат с.-г. наук, доцент;

Качанова Т.В. – доцент кафедри землеробства, геодезії та землеустрою МНАУ, кандидат с.-г. наук, доцент;

Панфілова А.В. – доцент кафедри рослинництва та садово-паркового господарства МНАУ, кандидат с.-г. наук, доцент.

*Матеріали подаються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.*

© Полтавська державна аграрна академія, 2019

ЗМІСТ

Шокало Н.С., Савенко В.Ю.	ЗАСТОСУВАННЯ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ У ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ КУКУРУДЗИ НА ЗЕРНО	9
Шокало Н.С., Сухара Ю.І.	ВПЛИВ НОРМИ ВИСІВУ НА УРОЖАЙНІСТЬ ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ОЗИМОЇ	10
Крамарьов С.М., Хорошун К.О.	ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ДІАГНОСТИКИ ПРИ РОЗРОБЦІ СИСТЕМИ УДОБРЕННЯ ЯЧМЕНЮ ОЗИМОГО В ВИРОБНИЧИХ УМОВАХ	12
Крамарьов С.М., Бандура Л.П., Крамарьов О.С.	ШЛЯХИ СТИМУЛЯЦІЇ ВІДНОВЛЕННЯ ЗРУЙНОВАНОЇ СТРУКТУРИ ЧОРНОЗЕМУ ЗВИЧАЙНОГО ПРИ ДОВГОТРИВАЛОМУ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННІ	16
Крамарьов С.М., Повар В.А.	ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІКА ВРОЖАЙНОСТІ РІЗНИХ СОРТІВ ПОЛУНИЦІ ЗАРУБІЖНОЇ СЕЛЕКЦІЇ	20
Тоцький В.М., Лень О.І.	РІСТ, РОЗВИТОК ТА УРОЖАЙНІСТЬ ГІБРИДІВ СОНЯШНИКУ ЗАЛЕЖНО ВІД СИСТЕМИ УДОБРЕННЯ	23
Опара М.М., Опара Н.М.	ЩОДО ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ АГРОЕКОСИСТЕМ	25
Куц О.В., Шевченко С.В.	ВПЛИВ РІЗНИХ СИСТЕМ УДОБРЕННЯ НА БІОМЕТРИЧНІ ПОКАЗНИКИ, ВРОЖАЙНІСТЬ ТА ЯКІСТЬ ПРОДУКЦІЇ БАТАТУ (<i>Ipomoea batatas</i>)	29
Гамаюнова В.В., Ласло О.О.	БІОВІДНОВЛЕННЯ ЕРОДОВАНИХ АГРОЛАНДШАФТІВ	31
Доценко Л.В., Ворошилова Н.В., Бруско Є.С.	ПРОБЛЕМИ ОПТИМІЗАЦІЇ ЛІСИСТОСТІ В ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ОБЛАСТІ ЯК ОДИН ІЗ ЗАСОБІВ ПОЛІПШЕННЯ СТАНУ АГРОБІОЦЕНОЗІВ	34
Бараболя О.В., Найдьон М.Ю.	ВПЛИВ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРІВ НА УРОЖАЙНІСТЬ І ЯКІСТЬ ЗЕРНА СОЇ	36
Бараболя О.В., Демидко С.В.	ПРОДУКТИВНІСТЬ СОРТІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ФОНУ ЖИВЛЕННЯ ТА УМОВ ЗВОЛОЖЕННЯ	39
Самойлік М.С., Диченко О.Ю., Веклич В.Е.	ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ЯК СКЛАДОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	42
Баган А.В., Голтвянська М.А.	ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОГО ПОТЕНЦІАЛУ КУКУРУДЗИ	44
Баган А.В., Солодаренко О.С.	ВПЛИВ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ НА УРОЖАЙНІСТЬ СОНЯШНИКУ	46
Круть М.В., Гаврилюк Л.Л.	ІННОВАЦІЙНІ РОЗРОБКИ ІЗ ЗАХИСТУ КАРТОПЛІ	48
Хоменко Р.В., Білявський Ю.В.	НАСІННЄВА ПРОДУКТИВНІСТЬ ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ КОМПАНІЇ ПІОНЕР В УМОВАХ НЕСТІЙКОГО ЗВОЛОЖЕННЯ	51

Білявська Л.Г., Гроза Ю.В., Дмитренко І.В.	ЕКОЛОГІЧНЕ СОРТОВИПРОБУВАННЯ СУЧАСНИХ СОРТІВ СОЇ РІЗНОГО ПОХОДЖЕННЯ В УМОВАХ НЕДОСТАТНЬОГО ЗВОЛОЖЕННЯ	53
Жук В.М., Барабаш Л.О., Кривошапка В.А.	РЕСУРСООЩАДНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОМИСЛОВОМУ ВИРОЩУВАННІ ЯБЛУНІ	55
Вороніна В.О., Трус В.Л.	ВПЛИВ ОМД «ВІТАЛИСТ» НА УРОЖАЙНІСТЬ І ЯКІСТЬ ЗЕРНА КУКУРУДЗИ	57
Вороніна В.О., Петренко І.Ю.	ВПЛИВ ХЕЛАТНИХ КОМПЛЕКСНИХ ДОБРИВ НА УРОЖАЙНІСТЬ І ЯКІСТЬ НАСІННЯ СОНЯШНИКУ	59
Ласло О.О., Полякова Р.О.	РОЛЬ МІКРОДОБРИВ НОВОГО ПОКОЛІННЯ У ТЕХНОЛОГІЯХ ВИРОЩУВАННЯ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР	62
Ласло О.О., Стріленко А.А.	ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ ПРИ ВИРОЩУВАННІ СОНЯШИКА	64
Шакалій С.М., Котляр Я.О.	ПРОДУКТИВНІСТЬ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД СТРОКІВ СІВБИ	65
Шакалій С.М., Мироненко А.А.	ВПЛИВ БІОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ СОРТУ НА ПОСІВНІ ЯКОСТІ НАСІННЯ ТРИТИКАЛЕ ОЗИМОГО	68
Шакалій С.М., Зуб Р.М.	ФОРМУВАННЯ УРОЖАЙНОСТІ РІПАКУ ОЗИМОГО ЗАЛЕЖНО ВІД НОРМ ВИСІВУ	70
Шакалій С.М., Зубченко Б.В.	УРОЖАЙНІСТЬ СОНЯШНИКА ЗАЛЕЖНО ВІД ПІДБОРУ ГІБРИДІВ	71
Крамарьов С. М., Крамарьов О.С.	ФОСФОРНА ПРОБЛЕМА ЧОРНОЗЕМНИХ ҐРУНТІВ УКРАЇНИ ТА ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ СТИМУЛЮВАННЯ ЇЇ ВИРІШЕННЯ	73
Крамарьов С. М., Крамарьов О.С.	РОЛЬ МОНІТОРИНГУ ҐРУНТІВ В ЕКОНОМІЧНОМУ СТИМУЛЮВАННІ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ	76
Крамарьов С.М., Черних С.А., Лемішко С.М.	ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ АГРОЦЕНОЗІВ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО ШЛЯХОМ ОПТИМІЗАЦІЇ МІНЕРАЛЬНОГО ЖИВЛЕННЯ	79
Крамарьов С.М., Артеменко В.Г.	ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА ПРОДУКТИВНОСТІ РІЗНИХ ГІБРИДІВ СОНЯШНИКУ В УМОВАХ СТЕПОВОЇ ЗОНИ УКРАЇНИ	81
Тищенко М.В., Біленко О.П.	УРОЖАЙНІСТЬ ЯЧМЕНЮ У КОРОТКОРОТАЦІЙНИХ ЗЕРНО БУРЯКОВИХ СІВОЗМІНАХ	83
Філіпась Л.П., Біленко О.П.	ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРОСА ПРУТОПОДІБНОГО ЗАЛЕЖНО ВІД ШИРИНИ МІЖРЯДЬ	86
Ласло О.О., Фатченко А.М.	ВПЛИВ СТРОКІВ СІВБИ НА УРОЖАЙНІСТЬ І ЯКІСНІ ПОКАЗНИКИ СОРТІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ	88

Сахно Т.В., <i>Ватуля О.О.</i>	АГРОХІМІЧНІ ТА ЕКОЛОГІЧНІ ПИТАННЯ ВИРОЩУВАННЯ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ В УМОВАХ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	90
Гирява В.Б., <i>Поспелова Г.Д.,</i> <i>Поспелов С.В.</i>	ШКІДЛИВІСТЬ ХВОРОБ ЕХІНАЦЕЇ ПУРПУРОВОЇ	92
Кісіль М.А., <i>Поспелова Г.Д.,</i> <i>Коваленко Н.П.</i>	НЕБЕЗПЕЧНІ ХВОРОБИ КУКУРУДЗИ	95
Левченко М.М., <i>Поспелова Г.Д.,</i> <i>Коваленко Н.П.</i>	АГРОЕКОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ БІЛОЇ ГНИЛІ СОНЯШНИКУ	98
Тарасенко К.В., <i>Поспелова Г.Д.,</i> <i>Коваленко Н.П.</i>	ШЛЯХИ КОНТРОЛЮ ЗА ШКІДНИКАМИ ГОРОХУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	100
Ласло О.О., <i>Бабак Р.М.</i>	ВПЛИВ КОМПЛЕКСНИХ ХЕЛАТНИХ МІКРОДОБРІВ ТА РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ НА УРОЖАЙНІСТЬ СОЇ	103
Білий Д. В., <i>Кулик М. І.</i>	ОПТИМІЗАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ СОРГО ЦУКРОВОГО	105
Бакань М.М., <i>Чуприна Ю.Ю.</i>	АДАПТАЦІЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА ДО ПРОГНОЗОВАНИХ ЗМІН КЛІМАТУ	108
Ющик В.С., <i>Чуприна Ю.Ю.</i>	АГРОЕКОЛОГІЧНИЙ МОНИТОРИНГ- ОСНОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ	110
Чуприна Ю.Ю.	ЕКОЛОГІЧНА СИТУАЦІЯ В АГРОСФЕРІ УКРАЇНИ	112
Кононенко Ю.М.	ОЦІНКА КОЛЕКЦІЇ СОРТІВ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО НА СТІЙКІСТЬ ДО ЗБУДНИКА БОРОШНИСТОЇ РОСИ	114
Гордієнко І.М., <i>Яровий Г.І.,</i> <i>Терьохіна Л.А.</i>	ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕПАРАТУ ФАЗОР У НАСІННИЦТВІ ЦИБУЛІ РІПЧАСТОЇ	116
Колісник А.В., <i>Тесля О.В.,</i> <i>Михайлюк В.М.</i>	АНАЛІЗ СОРТОВОГО СКЛАДУ ГОРОШКУ ПОСІВНОГО (ЯРОГО) У ДЕРЖАВНОМУ РЕЄСТРІ СОРТІВ РОСЛИН ПРИДАТНИХ ДЛЯ ПОШИРЕННЯ В УКРАЇНІ	119
Барат Ю.М., <i>Лахно В.В.</i>	ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ГІБРИДІВ СОНЯШНИКУ	121
Барат Ю.М., <i>Нестеренко В.В.</i>	УРОЖАЙНІСТЬ ТА ЯКІСТЬ ЗЕРНА ПИВОВАРНИХ СОРТІВ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО	124
Барат Ю.М., <i>Ляхно А.Ю.</i>	УРОЖАЙНІСТЬ ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ	127
Воліченко Н.М., <i>Філіпав Л.П.,</i> <i>Біленко О.П.</i>	МІСКАНТУС ГІГАНТСЬКИЙ (MISEANTUS GIGANTEUS) – ОДИНА ПЕРСПЕКТИВНИХ БАГАТОРІЧНИХ ЕНЕРГЕТИЧНИХ РОСЛИН	129
Бондура С.В., <i>Костюкевич Т.К.</i>	ОЦІНКА СУЧАСНОГО СТАНУ ВИРОЩУВАННЯ КАРТОПЛІ В ВОЛИНСЬКІЙ ОБЛАСТІ	131

Корень В.В., <i>Костюкевич Т.К.</i>	АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ВРОЖАЙНОСТІ ЦУКРОВОГО БУРЯКУ В УМОВАХ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	134
Омеляненко Ю.С., <i>Костюкевич Т.К.</i>	АГРОМЕТЕОРОЛОГІЧНІ УМОВИ ВИРОЩУВАННЯ ГРЕЧКИ В ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ОБЛАСТІ	137
Трач Ю.В., <i>Костюкевич Т.К.</i>	ОЦІНКА МІНЛИВОСТІ ВРОЖАЙНОСТІ СОЇ В ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ	140
Фасій В.В., <i>Костюкевич Т.К.</i>	СУЧАСНІ УМОВИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОЩУВАННЯ РИСУ В УКРАЇНІ	143
Філоненко С.В., <i>Карпенко А.О.</i>	ПРОДУКТИВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТА ТЕХНОЛОГІЧНІ ЯКОСТІ КОРЕНЕПЛОДІВ ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ ЗА РІЗНИХ НОРМ ВИСІВУ НАСІННЯ	145
Філоненко С.В., <i>Двірник Я.О.</i>	ФОРМУВАННЯ НАСІННЄВОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ ВИСАДКІВ ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ ЗА ПОЗАКОРЕНЕВОГО ВНЕСЕННЯ РІЗНИХ ДОЗ ДОБРИВА-БІОСТИМУЛЯТОРА «БІОСТИМ БУРЯК»	147
Філоненко С.В., <i>Тюпка М.В.</i>	ФОРМУВАННЯ НАСІННЄВОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ ВИСАДКІВ ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ ЗА ОБРОБКИ САДИВНИХ КОРЕНЕПЛОДІВ РЕГУЛЯТОРОМ РОСТУ «ГРЕЙНАКТИВ-С»	151
Філоненко С.В., <i>Гришко В.В.</i>	ВПЛИВ РІЗНИХ СИСТЕМ ХІМІЧНОГО ЗАХИСТУ ПОСІВІВ ВІД БУР'ЯНІВ НА ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ	153
Філоненко С.В., <i>Кулініч Т.П.</i>	НАСІННЄВА ПРОДУКТИВНІСТЬ ВИСАДКІВ ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ ЗА ПІДЖИВЛЕННЯ ЇХ МІНЕРАЛЬНИМИ ДОБРИВАМИ	156
Козинко Р.А.	УРОЖАЙНІСТЬ СОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ПЕРЕДПОСІВНОЇ ОБРОБКИ НАСІННЯ	160
Міленко О.Г., <i>Вишняк Л.В.</i>	УРОЖАЙНІСТЬ ГІБРИДІВ СОНЯШНИКУ ЗАЛЕЖНО ВІД УДОБРЕННЯ	162
Звягольський В.В.	ФОРМУВАННЯ УРОЖАЙНОСТІ СОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД СТРОКІВ СІВБИ	164
Бутенко І.В.	УРОЖАЙНІСТЬ СОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД УДОБРЕННЯ	167
Горячун К.В.	ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ҐРУНТОВИХ ГЕРБІЦИДІВ У ПОСІВАХ КУКУРУДЗИ НА ЗЕРНО	168
Белова Т.О., <i>Іващенко В.А.</i>	УРОЖАЙНІСТЬ ГОРОХУ ЗАЛЕЖНО ВІД УДОБРЕННЯ	170
Смірнов С.В.	УРОЖАЙНІСТЬ РАННЬОСТИГЛИХ СОРТІВ СОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД НОРМИ ВИСІВУ	172
Юрченко С.О., <i>Нестеренко Р.О.</i>	ФОРМУВАННЯ УРОЖАЙНОСТІ СОНЯШНИКА ЗАЛЕЖНО ВІД СОРТОВИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ	174

Юрченко С.О., Муха Б.Г.	ФОРМУВАННЯ УРОЖАЙНОСТІ ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ ЗАЛЕЖНО ВІД СТРОКІВ СІВБИ	176
Антонець О.А., Горбенко М.А.	ВПЛИВ ГУСТОТИ СІВБИ НА УРОЖАЙНІСТЬ СОНЯШНИКУ	179
Антонець О.А., Нарізький Б.В.	ВПЛИВ СОРТОВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ЛЮЦЕРНИ НА УРОЖАЙНІСТЬ НАСІННЕВИХ ТРАВСТОЇВ	182
Антонець О.А., Гречка І.І.	ВПЛИВ НОРМИ ВИСІВУ НА УРОЖАЙНІСТЬ НАСІННЯ СОЇ	185
Тараненко С.В., Тараненко А.О., Тюпка М.О.	ВПЛИВ ДОЗ І СПОСОБІВ ВНЕСЕННЯ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРІВ НА УРОЖАЙНІСТЬ І ЯКІСТЬ ЗЕРНА ЯЧМЕНЮ ЯРОГО	187
Тараненко С.В., Ляшенко В.В., Кундіус К.О.	УРОЖАЙНІСТЬ ТА ЯКІСТЬ НАСІННЯ СОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ДОЗ АЗОТНИХ ДОБРІВ	190
Кателевський В.М., Філіпась Л.П., Біленко О.П.	ПРИЖИВЛЮВАНІСТЬ РИЗОМ МІСКАНТУСА (MISCANTHUS GIGANTEUS)	194

Козинко Ростислав Анатолійович
здобувач вищої освіти СВО Магістр
Полтавська державна аграрна академія
м. Полтава, Україна

УРОЖАЙНІСТЬ СОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ПЕРЕДПОСІВНОЇ ОБРОБКИ НАСІННЯ

Останнім часом для підвищення врожайності сої рекомендують застосовувати бактеріальні препарати та мікродобрива під час передпосівної підготовки насіння [1]. Поряд із збільшенням площ посіву сої та розширенням асортименту сортів, важливого значення набуває наукове обґрунтування і розробка елементів технології вирощування сортів цієї культури [2]. Останніми роками селекція сої спрямована, крім напрямів підвищення продуктивності, на виведення сортів з дуже коротким періодом вегетації [3]. Також обов'язковим заходом підготовки посівного матеріалу до сівби сої є протруєння насіння, однак можливість одночасного застосування фунгіцидного протруйника, бактеріального препарату та мікродобрива повинна перевірятись експериментальним методом [4].

Тому метою наших досліджень було, встановити ефективність сумісного застосування фунгіцидних протруйників, бактеріального препарату та мікродобрива для передпосівної обробки насіння сої.

Для досліджень використовували два фунгіциди, які рекомендовані для протруєння посівного матеріалу сої – це Віспар та Бенефіс. Серед бактеріальних препаратів застосовували Ризогумін, а з мікродобрив використовували Рексолін. Схема досліду мала 9 варіантів:

1. Без обробки (контроль);
2. Віспар, 2 кг/т;
3. Бенефіс, 0,7 кг/т;
4. Віспар, 2 кг/т + Ризогумін, 2 л/т;
5. Віспар, 2 кг/т + Рексолін, 150 г/т;
6. Віспар, 2 кг/т + Ризогумін, 2 л/т + Рексолін, 150 г/т;
7. Бенефіс, 0,7 кг/т + Ризогумін, 2 л/т;
8. Бенефіс, 0,7 кг/т + Рексолін, 150 г/т;
9. Бенефіс, 0,7 кг/т + Ризогумін, 2 л/т + Рексолін, 150 г/т.

Об'єктом досліджень був сорт сої Муза. Під час польових досліджень визначали такі показники: польову схожість насіння, тривалість періоду вегетації; площу листової поверхні; урожайність насіння.

За результатами досліджень встановлено, що на схожість насіння сої впливали погодні умови року та препарати, які застосовували для передпосівної обробки насіння. Залежно від умов року, найкраща польова схожість насіння була у 2018 році, у середньому по варіантах. Залежно від передпосівної обробки, найбільша густина рослин у фазі повних сходів була на варіанті досліду, де застосовували фунгіцидний протруйник Віспар у комплексі з

бактеріальним препаратом Ризогумін та мікродобривом Рексолін. Польова схожість на цьому варіанті становила 91,2 %, що на 14,8 % більше, ніж на контролі.

За результатами фенологічних спостережень встановлено, що фунгіцидні протруйники не істотно впливали на тривалість вегетації сої. А от комплексне застосування Віспару та Ризогуміну впливало на скорочення вегетації в межах 2 діб, порівняно з контролем. Ще більше скорочення вегетаційного періоду було зафіксовано на варіанті Віспар + Рексолін, тривалість вегетаційного періоду скоротилась на 6 діб. Комплексне застосування препаратів Віспар + Ризогумін + Рексолін для передпосівної обробки насіння сприяло швидшому формуванню врожаю та дозріванню сої на 10 діб. Сумісне застосування протруйника Бенефіс та Ризогуміну не мало істотного впливу на тривалість вегетації сої. Комплексне застосування Бенефісу та Рексоліну сприяло зменшенню вегетаційного періоду сої на 5 діб, а поєднання протруйника Бенефіс, бактеріального препарату Ризогумін та мікродобрива Рексолін впливало на скорочення періоду вегетації сої до 9 діб.

На формування асиміляційної поверхні рослин сої, в межах дослідів, впливали погодні умови року, фунгіцидні протруйники зокрема та комплексне застосування препаратів з різним характером дії на фізіологічні і біохімічні процеси в рослинах сої. За результатами дослідів максимальна площа листкової поверхні 0,905 м²/рослину була сформована в 2018 році на варіанті Віспар + Ризогумін + Рексолін.

Найбільш сприятливі погодні умови для формування врожайності сої були в 2018 році. Препарати для обробки посівного матеріалу впливали на збільшення врожайності, порівняно з контролем. Максимальну врожайність насіння сої 3,04 т/га було отримано на варіанті сумісного поєднання фунгіцидного протруйника Віспар, бактеріального препарату Ризогумін та мікродобрива Рексолін.

На підставі розрахунків економічної оцінки, проведеної за результатами досліджень, встановлено, що вирощування сої залежно від передпосівної обробки насіння найефективніше було на варіанті, де застосовували фунгіцидний протруйник Віспар в комплексі з бактеріальним препаратом Ризогуміном та мікродобривом Рексолін. Рівень рентабельності виробництва на цьому варіанті становив 165,40 %.

Отже, за результатами досліджень та економічної оцінки рекомендуємо в умовах виробництва, для підготовки посівного матеріалу сої, застосовувати в одному робочому розчині суміш: фунгіцидного протруйника Віспар, у нормі 2 кг/т, бактеріального препарату Ризогумін, у нормі 2 л/т та мікродобрива Рексоліну, в нормі 150 г/т насіння.

Бібліографічний список

1. Шевніков М. Я., Міленко О. Г., Лотиш І. І. Якісні показники насіння сої залежно від впливу мінеральних і бактеріальних добрив. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2014. № 4. С. 25–29.

2. Шевніков М. Я., Міленко О. Г. Польова схожість і виживання рослин сої за різних варіантів фітоценотичної напруги. *Вісник СНАУ. Серія «Агрономія і біологія»*, 2015. Випуск 9 (30). С. 148–151.
3. Міленко О. Г. Зміна тривалості періоду вегетації та фаз росту і розвитку рослин сої залежно від умов вирощування. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*, 2015. № 1–2. С. 165–171.
4. Міленко О. Г. Формування фотосинтетичного апарату сої залежно від сорту, норм висіву насіння та способів догляду за посівами. *Таврійський науковий вісник*, 2015. Випуск 91. С. 49–55.